

نجم الثاقب

مرحوم حاج میرزا حسین طبرسی نوری (ره)

نجم الثاقب

مرحوم حاج میرزا حسین طبرسی نوری (ره)

ناشر: دریای معرفت

چاپ اول: ۱۳۹۱

تعداد صفحات: ۶۶۶ صفحه

قطع: وزیری

شمارگان: ۵۰۰ نسخه

بها: ۳۳۵۰۰ تومان

شابک: ۹۶۴-۹۳۵۳۳-۳-۰۰

تمامی حقوق محفوظ و مخصوص انتشارات دریای معرفت می باشد.

سرشناسه: نوری، حسین بن محمدتقی، ۱۲۵۴-۱۳۲۰ ق.

عنوان و نام پدیدآور: نجم الثاقب/ حسین طبرسی نوری (ره).

مشخصات نشر: تهران: دریای معرفت، ۱۳۹۱.

مشخصات ظاهری: ۶۶۶ ص.

وضعیت فهرست نویسی: فیا

یادداشت: کتاب حاضر در سالهای مختلف توسط ناشران متفاوت منتشر شده است.

موضوع: محمد بن حسن (عج)، امام دوازدهم، ۲۵۵ ق -

موضوع: مهدویت

رده بندی کنگره: ۳۱۳۹۱ ن ۹/۵۱/۵۱

رده بندی دیویی: ۲۹۷/۹۵۹

شماره کتابشناسی ملی: ۳۰۳۸۴۶۷

فهرست

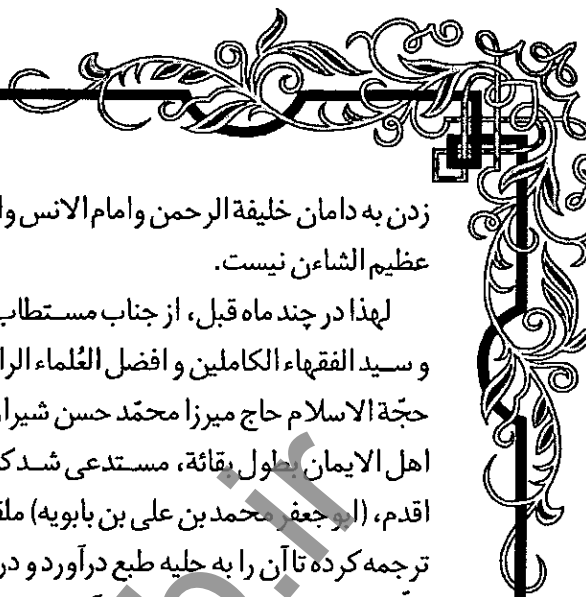
۷	مقدمه و پیشگفتار
۱۹	باب اول
۴۵	باب دوم
۱۱۱	باب سوم
۱۵۱	باب چهارم
۱۹۵	باب پنجم
۲۴۷	باب ششم
۲۷۳	باب هفتم
۵۴۹	باب هشتم
۵۵۹	باب نهم
۵۶۷	باب دهم
۶۱۹	باب یازدهم
۶۴۵	باب دوازدهم

مقدمه و پیشگفتار

سپاس بیرون از اندازه و قیاس، سر او ارقا می است بالذات، غایب از عالم اندیشه و حواس و ستایش بی حد و احصا، لایق صاحبی است مأمول و مرتجی، در زمان شدت و رخاء. هادی است هر آنچه را که پدیدار نمود و دلیل است مر آن را که به فرمانش عمل نمود و درودی نهایت به روان پاک نخستین پاسخ دهنده به بلی و برگزیده ایزد بیچون، پیش از پوشیدن بر آدم، خلعت اصطفاء را، فاتح ابواب خیر و رشاد، خاتم رسولان پاک نهاد، منصور مؤید، محمود احمد، ابی القاسم محمد صلی الله علیه و آله و بر پاکان و پاکیزگان از فرزندان آن سرور پیمبران، خصوصاً بر خلف سلف و صاحب غالیه عزت و شرف، قطب زمین و غوث زمان، کنز رجا و کهف امان و گوهر تابان در بحر امکان، حجاب ارباب ایزد سبحان و اسم اعظم الهی پوشیده و پنهان و عنقای قاف، محیط به جهان، دادرس درماندگان و دادخواه خون برگزیدگان و پاک کننده دامن خاک از لوث ملحدان و فرمانفرمای ممالک زمین و آسمان و حجت بالغه خداوندی بر جهان و جهانیان بقیه الله، الحجة بن الحسن السکری، صاحب العصر والزمان علیه و علی آبائه صلوات الله الملك الممان.

و بعد چنین گوید: بنده مذهب مُسیء، حسین بن العالم المؤید، محمد تقی النوری الطبرسی أَحْسَنَ اللهُ تَعَالَى عاقبتَهُ وَجَعَلَ مِنْ أَشْرَفِ الْخَوَاتِمِ خاتمه که عالیجاه، رفیع جایگاه، کمالات اکتناه، مقرب الخاقان، حاجی میرزا حسینعلی خلیف غفران پناه، حاجی علی اصغر نوری وَفَّقَهُ اللهُ تَعَالَى لمراضیه حسب سلامتی فطرت و پاکی طینت، در فکر تحصیل زادی برای معاد و وسیله فوزی، در مقام مرصاد برآمد، چنان دید که وسیله ای بهتر از چنگ

زَن به دامن خلیفه الرحمن و امام الانس و الجان علیه السلام و خدمتی به آن ولیّ علی القدر عظیم الشان نیست.

لهذا در چند ماه قبل، از جناب مستطاب فخر الشّیعه و تاج الشریعه و رئیس المسلمین و سید الفقهاء کاملین و افضل العلماء الراشدین، المنتهی الیه ریاسة الامامیة فی عصره، حجة الاسلام حاج میرزا محمد حسن شیرازی، مجاور بلدة طَبِیَّة سُرْمَن رَأَی مَتَّعَ اللهُ تَعَالٰی اهل الایمان بطول بقائه، مستدعی شد که مقرر فرمایند تا کتاب شریف (کمال الدین)، شیخ اقدم، (ابو جعفر محمد بن علی بن بابویه) ملقب به (صدوق) رضوان الله علیه را به زبان فارسی ترجمه کرده تا آن را به حلیه طبع درآورد و در میان اهل ایمان منتشر سازد. جناب ایشان دام ظلّه العالی از این احقر، در اجابت آن مسئّل، مشورت فرمودند.

معروض داشتم که: عالم فاضل، (سید علی بن سید محمد اصفهانی) معروف به (امامی)، تلمیذ (علامه مجلسی) آن کتاب را ترجمه نموده و از اجزای کتاب هشت بهشت اوست که ترجمه هشت کتاب است، چون: عیون و امالی و خصال.

و نیز بعضی از فضلاء معاصرین از مسادات شمس آباد اصفهان، کتاب شریف مذکور را ترجمه نموده و ترجمه دوباره آن رنجی است بی فایده، بهتر آنکه همان را منتشر نمایند.

پس، از آن خیال منصرف شدند و از کتاب دیگر صحبت داشتند. سخن به جایی منتهی نشد و مدتی بر این گذشت تا در ماه شعبان گذشته، از سنه ۱۳۰۳ شبی در محضر ایشان حاضر بودم که سخن آن مطلب در میان آمد و باز جویای مورّی شدند و بالاخره فرمودند: (بهتر آنکه مستقلاً در این باب، کتابی نوشته شود و شخص تراز برای این خدمت نمایان، شایسته هستی.) اما حقیر به علت بُزاعَت علمی و کثرت اسباب پریشانی و حاضر نبودن بیشتر کتابهایم که اسباب انجام این شغل عظیم بود، عرض کردم: (مقدمات اقدام در این امر خطیر فراهم نیست و لکن سال گذشته رساله‌ای مسمّی به (جَنّة المآوی) نوشتم و در آنجا، جمع کردم کسانی را که در غیبت کبری به خدمت امام عصر علیه السلام رسیدند، غیر از آنچه در سیزدهم بحار مذکور است؛ چنانچه صلاح باشد همان را به فارسی ترجمه کرده، موجود در بحار را بر آن بیفزایم؛ کتابی شود لطیف و برآمدن از عهده آن آسان.)

این رای را پسندیدند و لکن فرمودند: (اقتصار بر آن نشود. شمه‌ای از حالات آن جناب نیز به آن منضمّ شود، هر چند به ایجاز و اختصار باشد.)

حسب الامر المُطاع العالی، در انجام این خدمت اقدام نموده با نهایت یاءس از حال

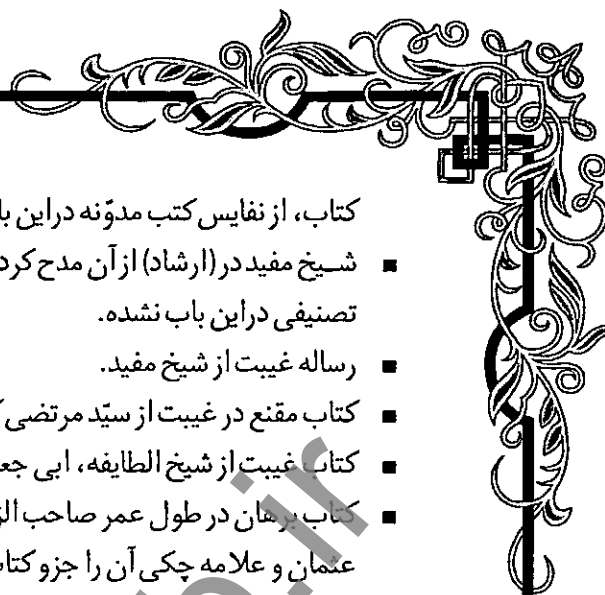
خویش، جز آنکه حق مجاورت قباب عالیہ حضرتین عسکرتین علیہما السلام را وسیله کنم و از آن باب عالی استمداد نمایم.

بحمدالله، از برکت آن محل، برکات الهیہ، در اندک زمانی، این خدمت مرجوعہ بہ انجام رسید. شکر حضرت یزدان، جَلِّ ثَنَاؤہ را بجای آوردم. و نام این نامہ گرامی را نجم الثاقب در احوال امام زمان علیہ السلام گذاشتم و مطالب آن را در ضمن دوازده باب بیان نمودم.

معرفی کتب غیبت و نویسندگان آنها

قبل از شروع در فهرست اجمالی ابواب و دخول در مطالب کتاب، بایست تنبیہ نمود بر مقدمہ. و آن، آن است کہ کتب متعلق بہ احوال آن حضرت صلوات الله علیہ کہ معروفند بہ (کتب غیبت)، بسیار است و آنچه حاضر الوقت از اسامی آنها بہ نظر رسیدہ:

- کتاب شفا و جلا در غیبت از ابوالعباس یا ابوعلی، احمد بن علی رازی خسیب آبادی.
- کتاب مختصر ما نزل من القرآن فی صاحب الامر علیہ السلام از ابو عبدالله، احمد بن محمد بن عیاش.
- کتاب ترتیب الادلۃ فیما یلزم خصوص الامامیۃ دفعہ عن الغیۃ والغایب از احمد بن حسین بن عبدالله مہرانی آبی ابوالعباس عروسی.
- کتاب فی ذکر القائم من آل محمد علیہم السلام از احمد بن رمیح المروزی.
- کتاب المہدی از ابی موسی، عیسی بن مہران.
- کتاب غیبیۃ از حسن بن حمزۃ العلوی الطبری المرعشی.
- کتاب اثبات الرجعة معروف بہ (غیبت) از ابی محمد، فضل بن شاذان نیشابوری.
- کتاب الحجۃ فی ابطاء القائم علیہ السلام از آن جناب.
- کتاب ازالۃ الرّان عن قلوب الاخوان در غیبت، از ابوعلی، احمد بن محمد بن جنید معروف بہ ابن جنید.
- کتاب کمال الدین از شیخ صدوق.
- رسالہ غیبت برای اہل ری از آن جناب.
- کتاب غیبت از شیخ جلیل، محمد بن مسعود عیاشی، صاحب تفسیر.
- کتاب رجعت نیز از او.
- کتاب غیبت از ابی عبدالله، محمد بن ابراہیم نعمانی و تملیذ ثقۃ الاسلام کلینی و این

- کتاب، از نفایس کتب مدوّنه در این باب است.
- شیخ مفید در (ارشاد) از آن مدح کرده و چنان ظاهر می‌شود که قبل از آن، بهتر از آن، تصنیفی در این باب نشده.
 - رساله غیبت از شیخ مفید.
 - کتاب مقنع در غیبت از سید مرتضی که برای وزیر مغربی نوشته.
 - کتاب غیبت از شیخ الطایفه، ابی جعفر طوسی.
 - کتاب برهان در طول عمر صاحب الزمان علیه السلام از ابوالفتح، محمد بن علی بن عثمان و علامه چکی آن را جزو کتاب کنز الفوائد خود کرده.
 - کتاب صاحب الزمان علیه السلام از محمد بن جمهور عمی، صاحب کتاب واحده.
 - کتاب وقت خروج قائم علیه السلام نیز از او.
 - کتاب فرج کبیر در غیبت از ابو عبدالله، محمد بن هبة بن جعفر وراق طرابلسی.
 - کتاب غیبت از ابوالمظفر، علی بن حسین حمّانی که از سفراء امام علیه السلام است، چنانچه شیخ منتجب الدین در رجال خود فرموده.
 - کتاب توقیعات غیبت از عبدالله بن جعفر حمیری.
 - کتاب جنا الجنتین، فی ذکر ولد العسکریین علیهما السلام از قطب راوندی.
 - کتاب سلطان الفرّج عن اهل الایمان، کتاب سرور اهل الایمان فی علائم ظهور صاحب الزمان علیه السلام و کتاب غیبت در سبب نباء الدّین، علی بن عبدالکریم بن عبدالحمید حسینی نبلی جعفری، صاحب مقامات و کرامات و استاد ابن فهمد.
 - بعضی احتمال داده اند که دو کتاب اخیر، یکی باشد اما این که شیخ حرّ عاملی در (امل الاصل) در احوال سید مذکور، فرموده که از تصانیف او انوار المصیئة است در احوال مهدی علیه السلام، اشتباه است. چه انوار المصیئة فی الحکمة الشرعیة از کتبی است که نظیر ندارند؛ مشتمل است بر جمیع مسایل اصول دین و مذهب و ابواب فقه و اخلاق و ادعیه و غیرها. اگر چه احوال آن جناب را در مجلد اول، در ضمن حالات سایر ائمه علیهم السلام بسطی داده، لکن کتاب، اختصاصی ندارد به آن حضرت.
 - کتاب بحار الانوار مجلد سیزدهم که اجمع کتبی است که در غیبت نوشته شده. رساله رجعت نیز از آن مرحوم.
 - کتاب کفایة المهدّی، فی احوال المهدی از سید محمد بن محمد لوحی حسینی

موسوی سبزواری، ملقب به مطهر و متخلص به نقیعی، تملیذ محقق داماد و بیشتر آنچه در آن کتاب نقل کرده، از کتاب فضل بن شاذان است که اولاً خبر را با سند و متن نقل کرده، آنگاه ترجمه نموده و نیز غیبت شیخ طرابلسی و غیبت حسن بن حمزه مرعشی در نزد او بوده و ما آنچه از این سه کتاب نقل کنیم به توسط این کتاب است. رساله شرعة التسمیة از محقق داماد رحمه الله.

- رساله کشف التعمیة فی حکم التسمیة از شیخ محدث حر عاملی.
- کتاب ایفاظ الہجعة فی اثبات الرجعة نیز از آن مرحوم.
- رساله رجعت از امیر محمد مؤمن استرآبادی از مشایخ اجازه علامه مجلسی.
- رساله در تحریم نام بردن اسم امام زمان علیه السلام از عالم محقق نحیر، شیخ سلیمان ماحوزی بحرانی.
- رساله فلک المشحون از جناب سید باقر قزوینی.
- کتاب مولد قائم علیه السلام، کتاب محجة فیما نزل فی الحجة علیه السلام و کتاب تبصرة الولی فیمن رآی القائم المہدی علیه السلام هر سه از محدث خیر، سید هاشم توبلی بحرانی.
- کتاب عوالم مجلد از آن کتاب غیبت، فاضل آقا آخوند ملا کاظم هزار جریبی، و آن مختصری است از ترجمه بحار یا ترجمه‌ای است از مختصر بحار.
- رساله جنة الماعوی فیمن فاز بقاء الحجة علیه السلام فی الغیبة الکبری از حقیر و آن به منزله مستدرکی است از باب بیست و سوم جلد غیبت بحار، ترجمه سیزدهم بحار و ترجمه کمال الدین.
- رساله غیبت از سید جلیل، سید دلدار علی نقوی هندی نصیرآبادی که از فحول علمای آن بلاد بود و صاحب تصانیف راقه بسیار و از جناب بحر العلوم رحمه الله اجازه دارد و این رساله، رد است بر اقوال عبدالعزیز دهلوی در غیبت آن جناب صلوات الله علیه و غیر آنها از مؤلفات که بعضی، دارای تمام حالات آن جناب است به قدر استعداد مؤلف و بعضی در تنقیح بعض از امور متعلقه به آن حضرت صلوات الله علیه. باین همه تصانیف، باز جمله‌ای از مطالب مربوط به آن جناب، در زوایای کتب اصحاب مانده که تاکنون در کتب غیبت، جمع نشده و چون این حقیر بی بضاعت، بنای استقصای مطالب موجوده در آن کتب را ندارم، لهذا به بعضی از مستطرفات حالات و نوادر امور منسوبه

به آن جناب و تنظیم بعضی از مطالب موجوده در آن کتب پرداخته، امید که بر اهل فضل و دانش، محاسن و منافع و لطایف و بدایع آن، مخفی و مستور نماند. وبالله التوفیق و علیه التکلان.

فهرست اجمالی

مطالب ابواب کتاب به نحو اجمال به جهت سهولت پیدا کردن هر مطلبی در بابش.
باب اول: در ذکر شمه‌ای از حالات و ولادت با سعادت آن جناب صلوات الله علیه به نظم و ترتیب بدیعی که متضمن باشد مضامین غالب اخبار آن باب را با ذکر ماء خذ و حذف مکررات و اجمالی از حال حکیمه خاتون سلام الله علیها.

باب دوم: در ذکر اسامی و القاب و کنیه‌های آن حضرت علیه السلام که از صریح و فحوای کتاب و سنت و تصریح روات و محدثین و علمایر جال و غیرهم به دست آمده و آن یکصد و هشتاد و دو اسم است و اسم هر سه اطلاق میشود، چنانچه بیاید در باب چهارم.

باب سوم: مشتمل بر دو فصل:

فصل اول در شمایل آن جناب

با استقصای نام و ایجاز در کلام.

فصل دوم در خصایص آن جناب و الطافات خاصه الهیه که به آن حضرت علیه السلام شده یا خواهد شد بالنسبه به جمیع انبیاء و اوصیاء گذشته علیهم السلام یا بالنسبه به اکثر ایشان که معدودی در بعضی از آنها با آن جناب شرکت دارند و آنچه مذکور می‌شود از آنها در اینجا چهل و شش است.

باب چهارم: در ذکر اختلاف مسلمین در آن جناب، بعد از اتفاق ایشان در صحت صدور اخبار نبویه بر تحتم آمدن شخصی در آخر الزمان، همنام آن حضرت و ملقب به مهدی علیه السلام که پر کند دنیا را از عدل و داد و ذکر کتب مؤلفه از اهل سنت در احوال آن جناب و محل اختلاف در چند جاست:

اختلاف اول در نسب که آن جناب از فرزندان کیست؟ و در آن چهار قول است:

اول آنکه: از اولاد عباس است.

دوم: علوی غیر فاطمی است.

سوم: آنکه حسنی است.

چهارم: آنکه حسینی است و بیان صحبت این قول و ابطال آن سه، به نحو اوفی. اختلاف دوم در اسم پدر آن جناب و در آن دو قول است:

اول: قول امامیه که نام پدر آن جناب حسن علیه السلام است.

دوم: قول بعضی از عامه که نام او عبدالله است و ابطال این قول.

اختلاف سوم در تشخیص و تعیین آن جناب و در آن ده قول است:

اول: قول کسانی که محمد بن حنفیه است یا پسر او.

دوم: قول مغیره که محمد بن عبدالله بن حسن بن حسن علیه السلام است.

سوم: اسماعیلیه خالصه که اسماعیل پسر حضرت صادق علیه السلام است.

چهارم: نادوسیه که حضرت صادق علیه السلام است.

پنجم: مبارکیه که محمد بن اسماعیل بن امام جعفر صادق علیه السلام است.

ششم: واقفیه که حضرت کاظم علیه السلام است.

هفتم: عسکریه که حضرت عسکری علیه السلام است.

هشتم: محمدیه که ابو جعفر محمد بن علی الهادی علیه السلام است.

نهم: امامیه که خلف صالح، حجة بن الحسن العسکری علیه السلام است.

دهم: جمهور اهل سنت که مهدی را در کسی تعیین نکنند و در آنجا ذکر نمودیم اسامی بیست نفر از علمای ایشان را از فقها و محدثین و عرفا که با امامیه در این مطلب موافقت یا ذکر کلمات آنها و مدح و توثیق ایشان از علمای رجال ایشان و حدیث مسلسل شیخ بلادی معروف که از خود آن حضرت روایت کرده و ذکر کرده شبهه‌ای از سید اهل سنت را بر امامیه در این مقام و جواب آنها به نحوی که در کمتر کتابی جمع شده و نیز در آنجا ابطال نمودیم قول شاذی را که فرزندان امام حسن علیه السلام وفات کرده.

باب پنجم: در اثبات نمودن مهدی موعود همان حجة بن الحسن العسکری علیه السلام

از روی نصوص اهل سنت

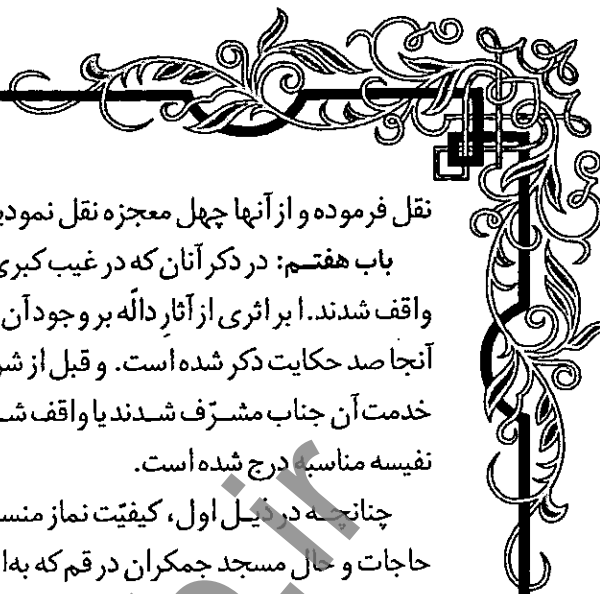
و از آنها سی حدیث ذکر شده و نصوص امامیه، زیاده بر آنچه علامه مجلسی در جلد نهم

و سیزدهم بحار نقل فرموده و آنها چهل حدیث با سند نقل شده و بیشتر آنها از کتب (غیبت)

فضل بن شاذان است.

باب ششم: در اثبات دعوی مذکوره از روی معجزات صادره از آن جناب

زیاده از آنچه در ابواب دیگر متفرقا ذکر می شود و از غیر کتبی که علامه مجلسی ره از آنها

نقل فرموده و از آنها چهل معجزه نقل نمودیم.

باب هفتم: در ذکر آنان که در غیب کبری خدمت آن جناب رسیدند یا بر معجزه آنبزرگوار واقف شدند. اثری از آثار دالّه بر وجود آن جناب که عمده غرض از تالیف این کتاب بود، در آنجا صد حکایت ذکر شده است. و قبل از شروع در آنها، ذکر شده نام آنان که در غیبت صغری خدمت آن جناب مشرف شدند یا واقف شدند بر معجزه‌ای و در ذیل بعضی از آنها مطالب نفیسه مناسبه درج شده است.

چنانچه در ذیل اول، کیفیت نماز منسوب به امام عصر علیه السلام از برای شدايد و حاجات و حال مسجد جمکران در قم که به امر آن حضرت بنا شده، ذکر شده.

و در دوم که قصه شهرهای فرزندان آن حضرت است، اثبات شده بودن عیال و اولاد برای آن جناب و امکان وجود چنین بلاد در همین ارض در بزیابحر و مستور بودن آن از انظار، حتی از عبور کنندگان به اجزاء و وقوع نظایر آن، به نحو اختصار و در ذیل سی و هفتم که قصه جزیره خضر است این مطلب، مشروحاً بیان شده.

و در پنجم، اجمال احوال شیخ محمد پسر اسماعیل هرقلی که زخم رانش را در سامره، حضرت شفا داد.

و در ششم، ذکر یکی از رقااع استغاثه به آن حضرت که قلیل الوجود است. و در هفتم، تحقیق حال نرمی کف مبارک آن حضرت و حضرت رسول الله صلی الله علیه و آله یا درستی و غلظت آن و اختلاف شراح احادیث در قرائت (شتن الکفین) که در خبر شمایل است که باتای قرشت است یا تاء ثخذ.

در دهم، توضیح آنکه شارع ترددات کتاب شرایع، محقق زهدی است. و در یازدهم، بیانی از الطاف خفیه و هدایات خاصه الهیه شده و ذکر اسامی معروفین از بنی طاووس که ارباب تصانیف اند.

و در ذیل نوزدهم، اشکال در خبر معروف اللهم شیعتنا منّا الخ و کلام شیخ رجب برسی. در بیستم، شرح نسبت هر روز از ایام هفته به امامی و کیفیت نماز هدیه که باید برای رسول خدا صلی الله علیه و آله و آئمه علیهم السلام کرد و ترتیب آن در ایام هفته و ذکر تسبیح امام عصر علیه السلام که باید از روز هجدهم هر ماه خواند تا آخر ماه.

و در بیست و دوم، ذکر تسبیح امام عصر علیه السلام به سید رضی الدین آوی داد. و در بیست و هفتم، اشاره به این که وجود ماکن شریفه مانند مشاهد و مساجد و مقابر امام

زادگان و صلحا و مواضعی که یکی از حجج طاهره در آنجا قدم گذاشتند در بلاد، از نعم سنیه الهی است.

و در بیست و هشتم، ذکر دعای معروف که باید در ماه رجب و مسجد صعصعه خواند. و در سی ام، ذکر چند دعا که معروفند به دعای فرج.

در سی و یکم، ذکر خبر ثواب زیارت ابی عبدالله علیه السلام در شب جمعه که امام عصر علیه السلام حکم به صحت آن فرمودند.

و در سی و هفتم که قصه جزیره خضراست، بیان اعتبار سند آن و حال فضل بن یحیی، راوی آن و ذکر پاره‌ای نظایر آن و کلمات اشعریه در اماکن و جود اغرب از آن و اجمالی از حال جابلسا و جابلقا و حکم سهم امام عصر علیه السلام از خمس، در ایام غیبت و تکلیف آنکه به دستش می‌افتد و سیره و سلوک امام زمان علیه السلام در غذا و لباس.

در سی و هشتم، اجمالی از حال جناب میرزا محمد تقی الماسی.

و در پنجاه و یکم، ذکر بعضی از احجار که اسم امامی در آن منقوش شده بود.

و در پنجاه و دوم و سوم ترجمه توفیقات که برای شیخ مفید رحمه الله رسید و بیان عدد و اعتبار آنها و عذر عدم تعرض ذکر علامات و آیات ظهور در این کتاب.

در شصت و چهارم، بیان اختلاف نسخ صحیفه کامله.

و در شصت و پنجم، ذکر بعضی از روایات صحیفه کامله.

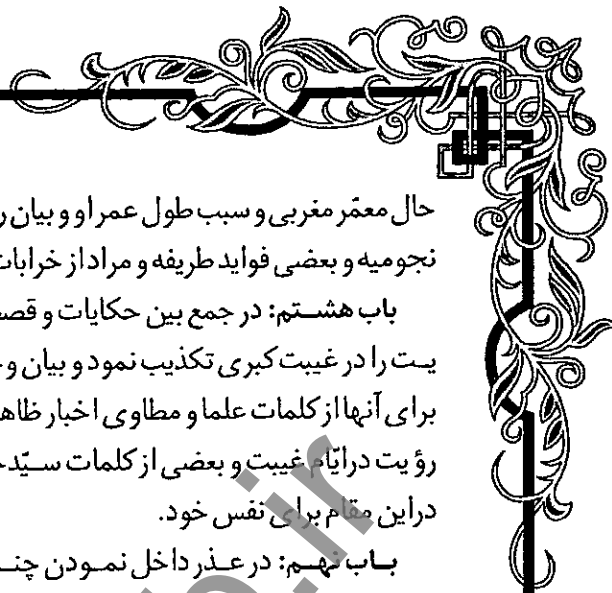
و در شصت و ششم، ذکر کرامتی از شیخ محمد پسر صاحب معالم.

و در هفتادم، اختلاف نسخ زیارت جامعه و فضیلت عجبیه از زیارت عاشورا.

و در نود و دوم، اشاره به بعضی از مقامات عالیّه صاحب کرامات، جناب سید باقر قزوینی اعلی الله مقامه.

و در نود و ششم، اجمالی از احوال سید الفقهاء، جناب سید مهدی قزوینی حلی، برادرزاده آن مرحوم.

در ذیل حکایت و در ذیل حکایت صدم، ذکر شبیهه و استبعاد مخالفین در طول عمر امام زمان علیه السلام و ذکر بعضی از کلمات آنها و جواب از آنها مشروحاً و ذکر عبود که صاحب قاموس گفته که او هفت سال در صحرا خوابید و ذکر کلمات و شمه‌ای از تکالیف جماعتی از اهل سنت که دعوی رؤیت آن جناب را کردند در ایام غیبت و ذکر جمله‌ای از معمرین و حدیث غریبی در حال دجال که از اخبار صحیحیه ایشان است و حکایت عجیبی از الیاس نبی علیه السلام و شرح

حال معمر مغربی و سبب طول عمر او و بیان رفع توهم تعدد در او و بیان جواز طول عمر به قواعد نجومیه و بعضی فواید طریقه و مراد از خرابات در حکایت شصت و ششم.

باب هشتم: در جمع بین حکایات و قصص مذکوره و آنچه رسیده در اخبار که باید مدعیو یت را در غیبت کبری تکذیب نمود و بیان وجوب صرف آن اخبار از ظاهر خود و ذکر پنج وجه برای آنها از کلمات علما و مطاوی اخبار ظاهر منی شود و ذکر تصریح جمعی از اعلام به امکان رؤیت در ایام غیبت و بعضی از کلمات سید جلیل علی بن طاووس که ظاهر است در دعوی در این مقام برای نفس خود.

باب نهم: در عذر داخل نمودن چند حکایت از در ماندگان در بیابان و غیر آنها در ضمن حکایات سابقه با نبودن شاهی در آنها بر اینکه آن نجات دهنده و فریادرس، امام عصر علیه السلام بوده: چنانچه سایر علما ذکر کردند و بیان آنکه به هراممی برای کدما حاجت باید متوسل شد و اثبات آنکه اغاثه ملهوفین، از مناصب خاصه امام زمان علیه السلام است و ذکر لقب غوث و قطب و کنیه ابو صالح برای آن جناب و کلام شیخ کفعمی در ذکر قطب و اوتاد و ابدال و نجبا و صلحا و توضیح آنکه آن فریادرس و نجات دهنده به نحو خارق عادت یا خود آن جناب است یا از خواص محضر شریف و با تقدیر نبودن آن شخصیکی از این دو احتمال بودن او یکی از اولیا، باز دلالت کند بر اصل مقصود که وجود آن جناب است.

باب دهم: در ذکر شمه‌ای از تکالیف عباد، بالنسبه به آن جناب و آداب و رسمبندی و عبودیت خلق بالنسبه، به ایام غیبت و از آنها هشت چیز ذکر شده:
اول: مهموم بودن برای آن جناب و برای آن سه سبب ذکر شده.
دوم: انتظار فرج و ثواب فضل آن.

سوم: دعا کردن از برای حفظ آن وجود مبارک و از دعاهای ماثوره مطلقه و موقته، هفتدعا برای این حاجت ذکر شده.

چهارم: صدقه دادن برای سلامتی وجود آن شخص معظم.

پنجم: حج کردن یا حجه دادن برای آن ولی النعم.

ششم: برخاستن از برای تعظیم شنیدن اسم مبارک آن حضرت.

هفتم: دعا کردن از برای حفظ دین و ایمان خود، از شر شیئات شیاطین جن و انس داخلی و خارجی در ظلمات ایام غیبت و از ادعیه ماثوره هفت دعا برای این مطلب ذکر شده.

هشتم: استمداد و استعانت و استکفا و استغاثت به آن جناب در هنگام شداید و احوال و

کیفیت توسل و یکی از رقااع استغاثه و اشاره به بعضی از مقامات آن جناب در علمو قدرت الهیه و احاطه به رعایا و جهات تشبیه آن جناب در غیبت، به آفتاب زیر سحابو ذکر یکی از توسلات معروفه و مجرب به آن حضرت.

باب یازدهم: در ذکر پاره‌ای از ازمنه و اوقات که اختصاص دارد به امام عصر علیه السلام و تکلیف رعایا در آن اوقات بالنسبه به آن جناب و از آنها هشت وقت ذکر شده:

اول: شب قدر، بلکه بر دو شب معهود.

دوم: روز جمعه.

سوم: روز عاشورا.

چهارم: از وقت زرد شدن آفتاب تا غروب آن در هر روز.

پنجم: عصر دوشنبه.

ششم: عصر پنجشنبه.

هفتم: شب و روز نیمه شعبان.

هشتم: روز نوروز و در ذکر هر یک اعمال و آداب و ادعیه متعلقه به آن و سبب نسبت

آنوقت را به آن جناب بیان نمودیم.

و در آخر باب، اشاره شد به اختصاص بعضی از امکنه منسوبه به آن جناب و نیز حضور آن

حضرت در تشییع جنازه هر مؤمنی.

باب دوازدهم: در ذکر اعمال و آدابی که شاید بتوان به برکت آنها، به سعادت ملاقات و شرف

حضور باهرالنور امام عصر صلوات الله علیه رسید، چه بشناسد یا نشناسد، در خواب یا بیداری

و اثبات آنکه مواظبت عملی، از کردنیها و گفتنیها، خوب یابد، در چهل روز، سبب تاءثیر و

افاضه صورتی و انتقال از حالتی است به حالتی. والله العالم.